

Väliaikainen versio

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

30 päivänä huhtikuuta 2020 (*)

Ennakkoratkaisupyyntö – SEUT 63 artikla – Pääomien vapaa liikkuvuus – Finanssitransaktiovero – Johdannaisia, joiden kohde-etuutena on verotusjäsenvaltiossa asuvan yhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi, koskevat transaktiot – Transaktion toteuttamispaikasta riippumatta maksettava vero – Hallinnolliset velvoitteet ja ilmoitusvelvoitteet

Asiassa C-565/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Commissione tributaria regionale per la Lombardia (Lombardian alueellinen verotuomioistuin, Italia) on esittänyt 2.7.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 6.9.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Société Générale SA

vastaa

Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia Ufficio Contenzioso,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev sekä tuomarit P. G. Xuereb ja T. von Danwitz (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: G. Hogan,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Société Générale SA, edustajinaan D. Conti, M. Gusmeroli ja C. Romano, avvocati, ja Gusmeroli, dottore commercialista

– Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan P. Gentili, avvocato dello Stato,

– Euroopan komissio, asiamiehinään W. Roels ja F. Tomat,

kuultuaan julkisasiamiehen 28.11.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Société Générale SA (jäljempänä Société Générale) ja Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia Ufficio Contenzioso (verohallitus – Lombardian alueellinen osasto, riitojenratkaisuvirasto, Italia; jäljempänä verohallinto) ja joka koskee Société Généralen johdannaisia koskevista finanssitransaktioista maksaman veron palauttamisvaatimusta.

Italian oikeus

3 Valtion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion laatimista koskevista säännöksistä 24.12.2012 annetun lain nro 228 (vakauslaki 2013) (Legge n. 228, Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (Legge di stabilità 2013); GURI nro 302, Supplemento ordinario, 29.12.2012, nro 212, s. 1; jäljempänä laki nro 228/2012) 1 §:n 491, 492 ja 494 momentissa säädetään seuraavaa:

”491. Sellaisten – – osakkeiden ja muiden voitto-osuuteen oikeuttavien rahoitusvälineiden, jotka Italian valtion alueella asuvat yhtiöt ovat laskeneet liikkeeseen, ja tällaisia välineitä edustavien arvopapereiden omistusoikeuden siirtymisestä kannetaan liikkeeseenlaskijayksikön asuinvaltiosta riippumatta finanssitransaktioveroa, johon sovellettava verokanta on 0,2 prosenttia transaktion arvosta. Joukkovelkakirjojen konvertoinnista seuraavasta osakkeiden omistusoikeuden siirtymisestä kannetaan myös edellä esitettyä veroa. – – Veroa on maksettava transaktion toteuttamispaikasta ja sopimuspuolten asuinvaltiosta riippumatta. – –

492. Transaktioista, jotka koskevat – – johdannaisia, joiden kohde-etuuden muodostaa yksi tai useampi 491 momentissa säädetyistä rahoitusvälineistä tai joiden arvo riippuu pääasiallisesti yhdestä tai useammasta samassa momentissa säädetyistä rahoitusvälineistä, ja – – arvopaperitransaktioista, jotka mahdollistavat pääasiallisesti yhden tai useamman 491 momentissa tarkoitetun rahoitusvälineen ostamisen tai myymisen tai joihin liittyy käteismaksu, joka määritetään lähinnä suhteessa yhteen tai useampaan edellisessä momentissa tarkoitettuun rahoitusvälineeseen, mukaan luettuina optiotodistukset, katetut optiotodistukset ja todistukset, kannetaan niiden suorittamisajankohtana kiinteämääräinen vero, joka määräytyy rahoitusvälineen tyypin ja sopimuksen arvon perusteella tämän lain liitteenä olevan taulukon 3 mukaisesti. Veroa on maksettava transaktion toteuttamispaikasta ja sopimuspuolten asuinvaltiosta riippumatta. Siinä tapauksessa, että ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetuissa transaktioissa tarjotaan maksun suorittamistapana myös osakkeiden tai muiden voitto-osuuteen oikeuttavien rahoitusvälineiden siirto, tällaisten rahoitusvälineiden omistusoikeuden siirtymisestä, joka tapahtuu maksamisajankohtana, kannetaan veroa 491 momentissa säädettyjen edellytysten mukaisesti ja säädetyssä laajuudessa. – –

– –

494. Edellä 491 momentissa säädetyn veron on velvollinen maksamaan luovutuksensaaja; transaktioiden kummankin vastapuolen on maksettava edellä 492 momentissa säädetty vero siinä säädetyssä laajuudessa. Edellä 491 ja 492 momentissa säädettyä veroa ei sovelleta yksiköihin, jotka osallistuvat välittäjinä samoihin transaktioihin. Edellä 491 momentissa säädetyistä osakkeiden ja rahoitusvälineiden omistusoikeuden siirtymisestä ja edellä 492 momentissa säädetyistä rahoitusvälineitä koskevista transaktioista veron maksavat pankit, trustit ja sijoituspalveluyritykset, joilla on lupa tarjota sijoituspalveluja ja ?toimintoja yleisölle ammattimaisesti – –, ja muut edellä mainittujen transaktioiden toteuttamiseen välittäjinä osallistuvat yksiköt, ulkomaiset välittäjät mukaan luettuina. Jos useat kolmannessa virkkeessä mainituista yksiköistä osallistuvat transaktion toteuttamiseen, veron maksaa se yksikkö, joka saa toimeksiannon suoraan ostajalta tai lopulliselta vastapuolelta. Muissa tapauksissa veron maksaa verovelvollinen. Ulkomaiset välittäjät ja muut transaktion toteuttamiseen väliportaassa osallistuvat yksiköt voivat nimetä

veroedustajan – – joka vastaa samoin ehdoin ja vastuin kuin ulkomainen yksikkö edellisissä momenteissa tarkoitettuihin transaktioihin liittyvistä velvoitteista. – – ”

4 Lain nro 228/2012 1 §:n 492 momentissa tarkoitettua taulukon 3, joka on kyseisen lain liitteenä ja jonka otsikko on ”Taulukko: finanssitransaktioista kannettava vero rahoitusvälineittäin (arvo ilmoitettu euroina kunkin vastapuolen osalta)”, sanamuoto on seuraava:

Sopimuksen kansallinen arvo

(tuhatta euroa)

Rahoitusväline

0-2,5

2,5-5

5-10

10-50

50-100

100-500

500-1000

Yli 1000

Futuurisopimukset, todistukset, katetut optiosopimukset ja osakkeisiin liittyviä tuottoja, toimenpiteitä tai indeksejä koskevat optiosopimukset

0,01875

0,0375

0,075

0,375

0,75

3,75

7,5

15

Futuurisopimukset, optiotodistukset, todistukset, katetut optiotodistukset ja osakeoptiosopimukset

0,125

0,25

0,5

2,5

5

25

50

100

Swap-sopimukset, jotka koskevat osakkeita ja niihin liittyviä tuottoja, indeksejä ja toimenpiteitä

Termiinisopimukset, jotka koskevat osakkeita ja niihin liittyviä tuottoja, indeksejä tai toimenpiteitä

Rahoitusopimukset, joissa maksetaan hintaero ja jotka koskevat osakkeita ja niitä vastaavia tuottoja, indeksejä tai toimenpiteitä

Kaikki muut arvopaperit, joihin liittyy käteismaksu, joka määräytyy osakkeiden ja vastaavien tuottojen, indeksien tai toimenpiteiden perusteella

Edellä mainittujen sopimusten tai arvopaperien yhdistelmät

0,25

0,5

1

5

10

50

100

200

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

5 Société Générale, jonka kotipaikka on Ranskassa, italialainen sivuliike antoi 28.3.2014 Italian verohallinnolle lailla nro 228/2012 käyttöön otettua finanssitransaktioveroa koskevan ilmoituksen. Tämä ilmoitus koski ranskalaisen emoyhtiön verovuonna 2013 tekemiä, kyseisen lain 1 §:n 492 momentissa tarkoitettuja johdannaisia koskevia finanssitransaktioita, ja veron ilmoitettu kokonaismäärä oli 55 207 euroa.

6 Société Générale vaati 1.8.2014 verohallintoa palauttamaan kyseisen veron ja väitti, että siltä osin kuin laissa nro 228/2012 säädetään johdannaisia koskevien finanssitransaktioiden verottamisesta, kun tällaisen johdannaisen kohde-etuutena olevan arvopaperin on laskenut liikkeeseen Italiassa asuva yksikkö, tämä laki on Italian perustuslain, erityisesti sen 3 ja 53 §:ssä säädetyn muodollisen yhdenvertaisuuden ja maksukyvyn periaatteen sekä perustuslain 10 §:n nojalla Italian oikeudessa sovellettavan kansainvälisen tapaoikeuden ja unionin oikeuden, erityisesti SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artiklan, vastainen.

7 Koska verohallinto ei ryhtynyt toimiin, Société Générale nosti 28.1.2015 näillä perusteilla kanteen Commissione tributaria provinciale di Milanossa (Milanon maakunnallinen verotuomioistuim, Italia) tästä hiljaisesta päätöksestä olla palauttamatta veroa. Kyseinen tuomioistuin hylkäsi kanteen 18.5.2016 antamallaan tuomiolla ja katsoi, ettei laki nro 228/2012 ole

perustuslain eikä unionin oikeuden vastainen. Mainittu tuomioistuin katsoi kyseisen lain 1 §:n 492 momentin perustuslainmukaisuudesta, että kyseisellä säännöksellä käyttöön otetun verotettavan tapahtuman eli johdannaiseen johtavan kaupankäynnin, joka ilmentää veronmaksukykyä, ja Italian valtion välillä on todellinen ja objektiivinen yhteys ja että tällaisen johdannaisten arvon ja sen kohde-etuuden arvon välillä on erottamaton yhteys. Lisäksi pelkästään kohde-etuuksia koskevien transaktioiden verottaminen voisi johtaa veron välttämiseen pyrkivään toimintaan, eikä kansainvälistä alueperiaatetta ja verotuksellisen suvereniteetin periaatetta ole loukattu. Kyseinen tuomioistuin katsoi, ettei mainittu laki ole yhteensopimaton unionin oikeuden kanssa, kun otetaan huomioon se, ettei italialaisiin verovelvollisiin ja muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneisiin verovelvollisiin sovelleta erilaista verojärjestelmää.

8 Société Générale valitti tuomiosta ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen Commissione Tributaria Regionale per la Lombardia (Lombardian alueellinen verotuomioistuin, Italia) ja vaati maksetun veron palauttamista niiden samojen perustelujen perusteella, jotka se oli esittänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, ja toissijaisesti asian siirtämistä Corte costituzionaleen (perustuslakituomioistuin, Italia) sekä ennakkoratkaisun esittämistä unionin tuomioistuimelle.

9 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että lain nro 228/2012 1 §:n 491–500 momentilla otettiin käyttöön finanssitransaktiovero sen varmistamiseksi, että mikä tahansa yksikkö, joka toteuttaa rahoitusvälineitä koskevia transaktioita, joilla on liittynyt Italian valtion alueeseen, osallistuu julkisiin menoihin.

10 Kyseinen tuomioistuin viittaa symmetriaan kyseisen lain 1 §:n 491 ja 492 momentin välillä, joista ensimmäinen koskee Italiassa asuvien yhtiöiden liikkeelle laskemia osakkeita ja rahoitusvälineitä ja näitä välineitä edustavia arvopapereita ja toinen johdannaisrahoitusinstrumentteja, joiden kohde-etuuden muodostaa yksi tai useampi kyseisen pykälän 491 momentissa säädetystä osakkeista ja välineistä tai joiden arvo riippuu näistä osakkeista ja rahoitusvälineistä, ja näissä kahdessa momentissa säädetään, että veroa on maksettava transaktion toteuttamispaikasta ja sopimuspuolten asuinvaltiosta riippumatta, vaikkakin eri laskentatavan mukaisesti.

11 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa myös, että mikä tahansa tällaisilla johdannaisilla kauppaa käyvä rahoitusalan toimija hyötyy sen kohde-etuuksien arvosta, jonka olemassaolo riippuu Italian oikeusjärjestyksestä, jossa tämän kohde-etuuden liikkeeseen laskemista säännellään. Italian lainsäätäjät on katsonut näin ollen perustellusti, että näiden välineiden ja kyseisen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen välillä on erottamaton taloudellinen yhteys. Kyseinen tuomioistuin lisää, ettei se yhdy Société Généraleen näkemykseen, jonka mukaan lain nro 228/2012 1 §:n 492 momentissa säädetyn veron ja mainitun oikeusjärjestyksen välillä ei ole alueellista yhteyttä.

12 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin sitä, onko laki nro 228/2012 unionin oikeuden periaatteiden mukainen siltä osin kuin siinä asetetaan vero sekä hallinnollisia velvoitteita ja ilmoitusvelvoitteita ulkomaisten yksiköiden välisille ja ulkomaisten yksiköiden välityksellä suoritetuille transaktioille, jotka koskevat johdannaisia, joiden kohde-etuudet on laskenut liikkeeseen Italiassa asuva yhtiö, kun otetaan huomioon se, että näitä kohde-etuuksia koskeviin transaktioihin sovelletaan samanlaista veroa.

13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy erityisesti, voiko lain nro 228/2012 1 §:n 491 ja 492 momentissa säädetty vero aiheuttaa Société Généraleen väittämällä tavalla kotimaisten ja ulkomaisten verovelvollisten välistä syrjintää sekä palvelujen tarjoamisen vapauden ja pääomien vapaan liikkuvuuden esteitä.

14 Tässä tilanteessa Commissione tributaria regionale per la Lombardia on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Ovatko SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artikla esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa finanssitransaktioihin sovelletaan rahoitusalan toimijoiden ja välittäjän asuinvaltiosta riippumatta veroa, joka kannetaan transaktion osapuolilta ja joka koostuu liiketoimen arvon mukaan portaittain kasvavasta kiinteästä määrästä ja vaihtelee liiketoimen kohteena olevan instrumentin tyypin ja sopimuksen arvon mukaan sekä joka on maksettava sillä perusteella, että veronalaisten liiketoimien kohteena on kaupankäynti sellaisella johdannaisella, joka perustuu veron säätäneessä valtiossa asuvan yhtiön liikkeeseen laskemaan arvopaperiin?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko SEUT 18, SEUT 56 ja SEUT 63 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan johdannaista koskeviin finanssitransaktioihin sovelletaan transaktion toteuttamispaikasta tai transaktion osapuolten tai sen toteuttamiseen mahdollisesti osallistuvan välittäjän asuinvaltiosta riippumatta veroa sekä hallinnollisia velvoitteita ja ilmoitusvelvoitteita, joiden kohteena ovat transaktion osapuolet, kun näiden johdannaisten kohde-etuutena on kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen yhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi.

16 Aluksi on huomattava, että SEUT 18 artiklaa voidaan soveltaa itsenäisesti ainoastaan sellaisiin unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluviin tapauksiin, joita varten EUT-sopimuksessa ei ole erityisiä syrjinnän kieltäviä määräyksiä. Sopimuksessa kuitenkin määrätään tällaisesta erityisestä määräyksestä muun muassa SEUT 56 artiklassa palvelujen tarjoamisen vapauden alalla (ks. vastaavasti tuomio 19.6.2014, Strojírny Prostějov ja ACO Industries Tábor, C-53/13 ja C-80/13, EU:C:2014:2011, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja SEUT 63 artiklassa pääomien vapaan liikkuvuuden alalla (ks. vastaavasti määräys 6.9.2018, Patrício Teixeira, C-184/18, ei julkaistu, EU:C:2018:694, 15 ja 16 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

17 Tämän täsmennyksen jälkeen on todettava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa ensinnäkin pääasian olosuhteisiin sovellettavan vapauden osalta palvelujen tarjoamisen vapauten ja pääomien vapaaseen liikkuvuuteen.

18 Tältä osin on todettava, että lain nro 228/2012 1 §:n 492 momentin kaltainen jäsenvaltion säännös, jossa säädetään johdannaisten verottamisesta, kuuluu pääomien vapaan liikkuvuuden soveltamisalaan, koska sen mukaisesti verotetaan finanssitransaktioita, jotka aiheuttavat pääomanliikkeitä. Tällainen säännös voi kuitenkin vaikuttaa myös palvelujen tarjoamisen vapauteen, koska sillä voi olla vaikutuksia rahoituspalveluihin, joiden kohteena ovat mainitussa jäsenvaltiossa asuvien yhtiöiden liikkeeseen laskemat arvopaperit, joita tarjotaan toisessa jäsenvaltiossa.

19 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun kansallinen toimenpide liittyy samalla sekä palvelujen tarjoamisen vapauteen että pääomien vapaaseen liikkuvuuteen, unionin tuomioistuin tutkii kyseistä toimenpidettä pääsääntöisesti vain suhteessa yhteen näistä vapauksista, jos ensimmäinen niistä on pääasian olosuhteissa täysin toissijainen toiseen vapauteen nähden ja voidaan liittää siihen (ks. vastaavasti tuomio 3.10.2006, Fidium Finanz, C-452/04, EU:C:2006:631, 34 kohta; tuomio 26.5.2016, NN (L) International, C-48/15, EU:C:2016:356, 39 kohta ja tuomio 8.6.2017, Van der Weegen ym., C-580/15, EU:C:2017:429, 25 kohta).

20 Pääasian olosuhteissa on ilmeistä, että palvelujen tarjoamisen vapaus on toissijainen

pääomien vapaaseen liikkuvuuteen nähden. Kyseisen finanssitransaktioveron lakisääteisiä edellytyksiä sovelletaan nimittäin riippumatta siitä, liittyykö tällaiseen transaktioon palvelujen tarjoamista vai ei. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tarkastelee lisäksi niitä mahdollisia rajoittavia vaikutuksia, joita tällaisen veron käyttöön ottamisella saattaa olla, mutta ei esitä täsmennyksiä tähän liittyvistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, jotka voisivat vaikuttaa erityisesti tällaisiin palveluihin. Ennakkoratkaisupyyntöön sisältyvien tietojen mukaan Société Générale on maksanut mainitun veron pääasiassa kyseessä oleviin transaktioihin osallistuvana rahoitusalan toimijana, eikä näistä transaktioista ja sen toimista ole annettu enempää tietoja. Ennakkoratkaisupyyntöön ei erityisesti mainita, millä perusteella ja missä tarkoituksessa mainituista transaktioista on sovittu.

21 Tästä seuraa, että esitettyä kysymystä on tarkasteltava pääomien vapaan liikkuvuuden kannalta.

22 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan SEUT 63 artiklan 1 kohdassa pääomanliikkeiden rajoituksina kielletään muun muassa toimenpiteet, joilla aiheutetaan se, että jossakin toisessa valtiossa asuvat henkilöt ovat vähemmän halukkaita tekemään sijoituksia tietyssä jäsenvaltiossa, tai se, että kyseisessä jäsenvaltiossa asuvat henkilöt ovat vähemmän halukkaita tekemään niitä muissa valtioissa (tuomio 10.2.2011, Haribo Lakritzen Hans Riegel ja Österreichische Salinen, C-436/08 ja C-437/08, EU:C:2011:61, 50 kohta ja tuomio 18.1.2018, Jahin, C-45/17, EU:C:2018:18, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

23 Tältä osin jäsenvaltioiden SEUT 65 artiklan 1 kohdan a alakohtaan perustuva oikeus soveltaa niitä verolainsäädäntönsä säännöksiä, joiden mukaan verovelvollisia, jotka eivät ole samassa tilanteessa asuinpaikkansa tai pääomansa sijoituspaikan suhteen, kohdellaan eri tavoin, on poikkeus pääomien vapaan liikkuvuuden peruseriaatteesta. Tätä poikkeusta itseään rajoitetaan SEUT 65 artiklan 3 kohdan määräyksissä, joiden mukaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kansalliset säännökset "eivät saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään taikka [SEUT] 63 artiklassa tarkoitetun pääomien ja maksujen vapaan liikkuvuuden peiteltyä rajoittamista" (ks. vastaavasti tuomio 22.11.2018, Sofina ym. C-575/17, EU:C:2018:943, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Unionin tuomioistuin on myös todennut, että SEUT 65 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla sallittu erilainen kohtelu on erotettava SEUT 65 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta kielletystä syrjinnästä. Jotta kansallisten verosäännösten voitaisiin katsoa soveltuvan yhteen pääomien vapaata liikkuvuutta koskevien EUT-sopimuksen määräysten kanssa, niissä säädetyn erilaisen kohtelun on koskettava tilanteita, jotka eivät ole objektiivisesti arvioituina toisiinsa rinnastettavissa, tai erilaisen kohtelun on oltava oikeutettua yleistä etua koskevista pakottavista syistä (tuomio 22.11.2018, Sofina ym., C-575/17, EU:C:2018:943, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan syrjintää voi aiheutua myös saman säännön soveltamisesta toisistaan poikkeavissa tilanteissa (tuomio 6.12.2007, Columbus Container Services, C-298/05, EU:C:2007:754, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Lopuksi on muistutettava, että syrjinnän olemassaolon toteamiseksi rajat ylittävän tilanteen rinnastettavuutta jäsenvaltion sisäiseen tilanteeseen on tutkittava siten, että huomioon otetaan kyseessä olevilla kansallisilla säännöksillä tavoiteltu päämäärä (tuomio 26.2.2019, X (kolmansiin maihin sijoittautuneet väliyritykset), C-135/17, EU:C:2019:136, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 Nyt käsiteltävässä asiassa Société Générale väittää, että lain nro 228/2012 1 §:n 492 momentissa säädetty vero merkitsee syrjintää Italiassa asuvien ja ulkomailla asuvien välillä sekä aiheuttaa pääomien vapaan liikkuvuuden rajoituksia.

28 Kyseinen yhtiö väittää, että mainitussa säännöksessä kohdellaan samalla tavalla Italiassa asuvien ja ulkomailla asuvien verovelvollisten tilannetta, joka on kuitenkin erilainen, ja että sillä tehdään ulkomailla asuville sijoittaminen johdannaisiin, joiden kohde-etuutena on Italiaan sijoittautuneen yhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi, epäedullisemmaksi kuin sijoittaminen johdannaisiin, joiden kohde-etuus on laskettu liikkeeseen muussa valtiossa. Tästä seuraa Société Généraleen mukaan, että talouden toimijoiden pääsyä näiden johdannaisten markkinoille rajoitetaan, varsinkin kun mainitun veron täytäntöönpanoon liittyy hallinnollisia velvoitteita ja ilmoitusvelvoitteita niiden velvoitteiden lisäksi, joista säädetään transaktion osapuolten ja mahdollisen välittäjän asuinvaltiossa.

29 Tässä yhteydessä on todettava, että ennakkoratkaisupyyntöön sisältyvistä tiedoista ilmenee, että lain nro 228/2012 1 §:n 492 momentissa säädetty vero kohdistuu finanssitransaktioihin, jotka koskevat johdannaisia, joilla on yhteys Italian valtioon. Tämä vero on maksettava riippumatta transaktion toteuttamispaikasta tai kyseisen transaktion osapuolten ja mahdollisen välittäjän asuinvaltiosta, joten Italiassa asuviin ja ulkomaisiin yksiköihin sovelletaan samaa verotusjärjestelmää.

30 Erityisesti tätä veroa sovelletaan samalla tavalla Italiassa asuviin ja ulkomaisiin transaktion osapuoliin sekä verotusvaltiossa tai muussa valtiossa suoritettuihin transaktioihin. Kyseinen vero ei nimittäin vaihtelee transaktioiden toteuttamispaikan tai osapuolten tai mahdollisen välittäjän asuinvaltion mukaan vaan näiden transaktioiden arvon ja kyseisen välineen tyypin mukaan. Näin ollen on ilmeistä, että kotimaisia transaktioita kohdellaan verotuksessa samalla tavalla kuin samankaltaisia rajat ylittäviä transaktioita ja ettei Italiassa asuvien ja ulkomaisten yksiköiden tilanteiden erilaista kohtelua voida todeta.

31 Tilanteiden rinnastettavuudesta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että pääasiassa kyseessä olevan kansallisen säännösten tavoitteena on varmistaa mainittuja rahoitusvälineitä koskevia finanssitransaktioita suorittavien yksiköiden osallistuminen julkisiin menoihin. Toisin kuin Société Générale väittää, tämän tavoitteen valossa Italiassa asuvat ja ulkomaiset yksiköt, jotka osallistuvat sellaisiin johdannaisia koskeviin transaktioihin, joiden kohde-etuutena on Italiassa liikkeeseen laskettu arvopaperi ja joihin sovelletaan mainitun kansallisen lainsäädännön mukaista veroa, ovat toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa.

32 Kuten sitä vastoin julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 52 kohdassa todennut, kun otetaan huomioon mainittu tavoite, johdannaiset, joiden kohde-etuuksia säännellään Italian lainsäädännössä ja joihin sovelletaan kyseistä veroa, eivät ole rinnastettavissa johdannaisiin, joiden kohde-etuuksia ei säännellä Italian lainsäädännössä ja joihin mainittua veroa ei sovelleta.

33 Edellä esitetystä seuraa, että lain nro 228/2012 1 §:n 492 momentissa säädetty vero ei näytä muodostavan SEUT 65 artiklan 3 kohdassa kiellettyä syrjintää.

34 Siltä osin kuin Société Générale väittää, että Italian lainsäädännön mukaisesta johdannaisten, joiden kohde-etuuksia säännellään Italian lainsäädännössä, ja johdannaisten, joiden kohde-etuuksia ei säännellä Italian lainsäädännössä, välisestä erilaisesta kohtelusta seuraa, että sijoittamisesta ensiksi mainittuihin on tehty epäedullisempaa, on huomattava, että unionin tuomioistuin on useaan otteeseen todennut yhtäältä, että koska kyseistä alaa ei ole yhdenmukaistettu Euroopan unionin tasolla, haitat, joita saattaa aiheutua siitä, että eri jäsenvaltiot käyttävät samanaikaisesti verotusvaltaansa, eivät ole liikkumisvapauksien rajoituksia, kunhan

tämä verotusvallan käyttö ei ole syrjivää, ja toisaalta, ettei jäsenvaltioilla ole velvollisuutta mukauttaa omia verotusjärjestelmiään muiden jäsenvaltioiden eri verotusjärjestelmiin (tuomio 26.5.2016, NN (L) International, C-48/15, EU:C:2016:356, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 Erityisesti on niin, ettei pääomien vapaata liikkuvuutta voida ymmärtää siten, että jäsenvaltio olisi pakotettu laatimaan verosääntönsä jonkin toisen jäsenvaltion verosäännöt huomioon ottaen varmistaakseen kaikissa tilanteissa verotuksen, joka poistaa kaikki kansallisista verosäännöstöistä johtuvat eroavuudet, koska päätökset, jotka verovelvollinen tekee sijoittamisesta toiseen jäsenvaltioon, voivat tapauksen mukaan olla enemmän tai vähemmän edullisia tai epäedullisia tällaiselle verovelvolliselle (tuomio 30.1.2020, Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, 72 kohta).

36 Kuten Italian hallitus ja Euroopan komissio väittävät kirjallisissa huomautuksissaan, lain nro 228/2012 1 §:n 492 momentissa säädettyä veroa ei näin ollen voida pitää pääomien vapaan liikkuvuuden rajoituksena.

37 Kyseisen veron maksamiseen liittyvistä ilmoitusvelvoitteista ja hallinnollisista velvoitteista on todettava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuimien ei ole ennakkoratkaisupyyntönsään käsitellyt tätä näkökohtaa eikä etenäkään selvittänyt, mistä velvoitteista on kyse, eikä viitannut asiaan sovellettaviin säännöksiin. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 53 kohdassa todennut, on joka tapauksessa niin, ettei kyseisestä pyynnöstä ilmene, että ulkomaisilla yksiköillä olisi erilaisia velvoitteita verrattuna Italiassa asuviin yksiköihin tai että nämä velvoitteet ylittäisivät sen, mikä on tarpeen lain nro 228/2012 1 §:n 492 momentissa säädetyn veron kantamiseksi.

38 Viimeksi mainitusta seikasta unionin tuomioistuin on nimittäin todennut, että tehokkaan veronkannon takaamisen tarve on hyväksyttävä tavoite, joka voi oikeuttaa perusvapauksien rajoittamisen. Niinpä jäsenvaltio saa toteuttaa toimenpiteitä, joiden avulla voidaan selvästi ja täsmällisesti tarkastaa maksettavan veron määrä, kuitenkin sillä edellytyksellä, että näillä toimenpiteillä voidaan taata kyseisen tavoitteen toteuttamisen eikä niillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi (ks. vastaavasti tuomio 15.5.1997, Futura Participations ja Singer, C-250/95, EU:C:1997:239, 31 kohta ja tuomio 22.11.2018, Sofina ym., C-575/17, EU:C:2018:943, 67 kohta). Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on suorittaa tätä koskevat tarkastukset.

39 Edellä esitetyillä perusteilla esitettyyn kysymykseen on vastattava, että SEUT 63 artiklaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa johdannaisia koskeviin finanssitransaktioihin sovelletaan transaktion toteuttamispaikasta tai transaktion osapuolten ja sen toteuttamiseen mahdollisesti osallistuvan välittäjän asuinvaltiosta riippumatta veroa, joka kannetaan transaktion osapuolilta, kun näiden johdannaisten kohde-etuutena on kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen yhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi. Ulkomaille asuvien yksiköiden tähän veroon liittyvät hallinnolliset velvoitteet ja ilmoitusvelvoitteet eivät kuitenkaan saa ylittää sitä, mikä on tarpeen kyseisen veron kantamiseksi.

Oikeudenkäyntikulut

40 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

SEUT 63 artiklaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa johdannaista koskeviin finanssitransaktioihin sovelletaan transaktion toteuttamispaikasta tai transaktion osapuolten ja sen toteuttamiseen mahdollisesti osallistuvan välittäjän asuinvaltiosta riippumatta veroa, joka kannetaan transaktion osapuolilta, kun näiden johdannaisten kohde-etuutena on kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen yhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi. Ulkomailta asuvien yksiköiden tähän veroon liittyvät hallinnolliset velvoitteet ja ilmoitusvelvoitteet eivät kuitenkaan saa ylittää sitä, mikä on tarpeen kyseisen veron kantamiseksi.

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: italia.